

GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 4-6
PRZEDMIOT | LEKCJA WYCHOWAWCZA

DODATKOWE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA **SCENARIUSZ LEKCJI**

opracowanie: Małgorzata Nowak

FILM | „Storm. Opowieść o odwadze”

„Storm: Letters van Voor”, Holandia 2017, 100 min.

reżyseria: Dennis Bots

scenariusz: Karin van Holst Pellekaan

zdjęcia: Rolf Dekens

muzyka: André Dziezuk, Fons Merkies

montaż: Peter Alderliesten, Björn Mentink

obsada: Davy Gomez, Juna de Leeuw, Yorick van Wageningen,
Laura Verlinden, Peter Van den Begin

Film kostiumowy przedstawiający historię kościoła w czasach reformacji.

Holenderski, małybohater Storm Voeten, syn drukarza Klaasa, ukrywa przed inkwizytorem tezy Marcina Lutra i staje się celem pościgu. Z pomocą Marieke, tajemniczej dziewczyny żyjącej w kanałach Antwerpii, Storm musi wygrać z czasem i uratować ojca od śmierci. Czekają go trudne życiowe wybory, które nie zawsze są najszcześniejsze.

Temat lekcji:

POROZUMIENIE MIĘDZY LUDŹMI – ZNACZENIE TOLERANCJI

Czas trwania lekcji:

45 min. lub 2×45 jeżeli potrzeba więcej czasu na dyskusję

Cele lekcji:

Podczas lekcji uczeń:

- uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi i wyraża własne zdanie;
- wskazuje społecznie wartościowe postawy i zachowania;
- rozwija wrażliwość na problem tolerancji;
- dostrzega znaczenie przyjaźni i potrafi odróżnić prawdziwą od fałszywej;
- aktywnie pracuje w grupie.

Metody i formy pracy:

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniem:

- dyskusja;
- burza mózgów;
- karty pracy;
- praca w grupach.

Środki dydaktyczne:

- film „Storm. Opowieść o odwadze”;
- animacja „Marcin Luter – człowiek, który zmienił historię”;
- karty pracy.

Przebieg lekcji:

Wprowadzenie uczniów do tematyki protestantyzmu i jego pochodzenia – projekcja krótkiej animacji „Marcin Luter – człowiek, który zmienił historię” zrealizowanej przez uczniów klasy Język i media Gimnazjum nr 1 w Bytomiu (6 minut):

<https://vimeo.com/235888260>

1. Nauczyciel prezentuje pluszowe lub inne serce i rzuca je do wybranego ucznia, wypowiadając pozytywną wartość, która się z tym kojarzy. Uczniowie, w ślad za tym, przekazują je sobie i wypowiadają własne skojarzenia, nie powinny się one powtarzać.
2. Prowokacja nauczyciela: wskazując jednego z uczniów mówi, że dzisiaj go nie lubi, ponieważ... (wymyśla powód). Następnie po zaobserwowaniu reakcji klasy pyta, czy jego zachowanie było w porządku? Uczniowie wypowiadają się i uzasadniają odpowiedzi.
3. „Burza mózgów” na temat: *Czym ludzie różnią się od siebie?* Wszystkie pomysły zapisujemy na tablicy, szukamy jak najwięcej możliwych różnic, np. wygląd zewnętrzny, poglądy, zachowanie, upodobania, sposób bycia, zachowanie, gust, religia, strój, itp.
4. Dyskusja: *Czy to dobrze czy źle, że się różnimy?* Podsumowaniem dyskusji może być stwierdzenie, że każdy jest jedyny, wyjątkowy i niepowtarzalny. Dlatego też ma prawo z tego faktu czerpać radość, dumę, poczucie własnej wartości. Taka postawa nazywa się TOLERANCJĄ.
5. Przeprowadzenie testu: Czy jestem tolerancyjny? Nauczyciel czyta pytania, a uczniowie zaznaczają TAK lub NIE na karcie odpowiedzi, **ZAŁ. 1.**
6. Podział na grupy czteroosobowe – rozdanie ćwiczenia i instrukcji: *z podanych wyrazów wyeliminujcie te, które nie mają związku ze słowem tolerancja*, **ZAŁ. 2 – prezentacja wyborów.**
7. Co to jest tolerancja? Odczytywanie w grupach pojęć przygotowanych przez nauczyciela, **ZAŁ. 3.**
8. Moja superdłoń: każdy uczeń na kartce obrysowuje swoją dłoń i podpisuje ją. Uczniowie po kolei wpisują jedną pozytywną cechę – wzmocnienie poczucia własnej wartości.

9. Odwołanie do motywu przyjaźni między Stormem a Marieke oraz postawy Alwina w filmie „Storm. Opowieść o odwadze”. Dyskusja.
10. Uczniowie otrzymują minitest „Termometr tolerancji”. Po podliczeniu punktów mogą dowiedzieć się, jak zachowują się wobec innych i jacy są ich koledzy. **ZAŁ. 4.**
11. Podsumowanie zajęć:
- co oznacza bycie tolerancyjnym?
 - czy zawsze należy być tolerancyjnym?
 - jakich zachowań nie należy tolerować i dlaczego?

ZAŁĄCZNIK NR 1

Minitest: „**Czy jestem osobą tolerancyjną?**”

Jak uważasz? Odpowiedz TAK lub NIE

Czarnoskórzy mają wrodzone poczucie rytmu.

Niskie czoło świadczy o miernej inteligencji.

W ramach jednego państwa powinni żyć ludzie jednej narodowości.

Za zabójstwo należy karać śmiercią.

Blondynki są delikatniejsze od brunetek.

Ludzie o niebieskich oczach są bardzo łagodni.

Kobiety są mniej inteligentne niż mężczyźni.

Chłopcy są uparci.

Rudy to fałszywy.

Ludzie są źli.

Wszyscy Cyganie kradną.

Rosjanie to jedna wielka mafia.

Niemcy są pedantyczni.

Szkoci są skąpi.

Wszyscy Polacy nie lubią Niemców.

Włosi lubią śpiewać i tańczyć.

Żebracy to oszuści.

Uczniowie nie lubią się uczyć.

Jeżeli uzyskałeś większość odpowiedzi TAK, to jesteś osobą nietolerancyjną, lubisz posługiwać się stereotypami myślowymi – poglądami zasłyszczanymi, opartymi na fragmentarycznej wiedzy.

ZAŁĄCZNIK NR 2

Z podanych wyrazów, wyeliminuj te, które nie mają związku ze słowem tolerancja, a pozostaw takie, które się z nią wiążą.

AKCEPTACJA

GNIEW

NIECHĘĆ

OBIEKTYWIZM

POSZANOWANIE

RÓWNOUPRAWNIENIE

WYŚMIEWANIE

ZAWIŚĆ

ZŁOŚĆ

ZROZUMIENIE

NIENAWIŚĆ

WYROZUMIAŁOŚĆ

IRONIA

UZNANIE

SZACUNEK

AROGANCJA

IGNORANCJA

POWAŻANIE

ZAŁĄCZNIK NR 3

TOLERANCJA – wyrozumiałość, pobłażanie dla cudzych poglądów, upodobań, wierzeń: akceptowanie „innego” postępowania, zachowania.

TOLEROWAĆ (łac. *tolero* = znoś) – być wyrozumiałym dla czyjegoś zachowania, postępowania, choć się je uważa za niewłaściwe; pobłażać komuś, znosić czyjąś obecność.

TOLERANCJA (fr. *tolerance*) – wytrzymałość na „coś”.

AKCEPTOWAĆ (łac. *accepto* = przyjmuję) – przyjmować, zgadzać się, uznawać.

AKCEPTACJA – wyrażać zgodę na coś, potwierdzać coś, aprobować.

SZANOWAĆ – odnosić się do kogoś (czegoś) z szacunkiem, czcią, poważać, cenić.

CZŁOWIEK TOLERANCYJNY – jest wyrozumiały dla cudzych poglądów, upodobań, wierzeń, rozumie je i szanuje, zachowując swoją indywidualność w swoich decyzjach i działaniach uwzględnia i szanuje prawa drugiej osoby.

Test „Termometr tolerancji”

1. Czy zdarza Ci się wypowiadać pod czyimś adresem uwagi krytyczne typu: „ten kujon” (o kimś, kto się dużo uczy), „wieśniara/wieśniak” (o kimś, kto nie nadąża za modą), „tuman” (o kimś, kto ma problemy z nauką), „schizol” (o kimś, kto zachowuje się inaczej niż Ty)?
TAK – 2 pkt. CZASAMI – 1 pkt. NIE – 0 pkt.
2. Czy przeszkadza Ci towarzystwo wyżej wymienionych osób, np. w czasie imprezy, wycieczki, wyjazdu, koleżeńskiego spotkania?
TAK – 2 pkt. CZASAMI – 1 pkt. NIE – 0 pkt.
3. Czy często słuchasz głośno muzyki, nie licząc się z odczuciami pozostałych domowników lub sąsiadów?
TAK – 2 pkt. CZASAMI – 1 pkt. NIE – 0 pkt.
4. Czy zgadzasz się z twierdzeniem „Polska to kraj dla Polaków” (tzn., że nie powinno się tolerować cudzoziemców w naszym kraju)?
TAK – 2 pkt. CZASAMI – 1 pkt. NIE – 0 pkt.
5. Czy denerwują Cię osoby, które w towarzystwie mają odmienne zdanie od Twojego?
TAK – 2 pkt. CZASAMI – 1 pkt. NIE – 0 pkt.
6. Czy uważasz, że kobiety mają mniejsze możliwości intelektualne od mężczyzn?
TAK – 2 pkt. CZASAMI – 1 pkt. NIE – 0 pkt.
7. Czy uważasz, że chorzy na AIDS nie powinni mieć kontaktu z resztą społeczeństwa?
TAK – 2 pkt. CZASAMI – 1 pkt. NIE – 0 pkt.
8. Czy uważasz, że ateści są moralnie gorsi niż chrześcijanie?
TAK – 2 pkt. CZASAMI – 1 pkt. NIE – 0 pkt.
9. Czy denerwuje Cię staroświeckość poglądów Twoich rodziców?
TAK – 2 pkt. CZASAMI – 1 pkt. NIE – 0 pkt.
10. Czy uważasz, że ludzie pochodzący ze wsi mają bardziej ograniczone poglądy niż pochodzący z miasta (lub odwrotnie)?
TAK – 2 pkt. CZASAMI – 1 pkt. NIE – 0 pkt.

Podlicz punkty i dowiedz się, czy Twój przyjaciel (przyjaciółka) jest tolerancyjny (-a):

0-6 pkt. Jest osobą tolerancyjną, szanuje odmienność innych i ich prawo do własnego zdania. Sam (-a) nie ulega nadmiernie innym, nie stara się przypodobać, wygłaszając popularne poglądy. Czasem zmienia zdanie, ale nie z chęci przypodobania się, lecz w wyniku własnych przemyśleń. Zasluguje na szacunek i podziw. Czasem nie jest jemu/jej łatwo, ale nie zraża się tym.

7-13 pkt. Jest podatny/-a na wpływy otoczenia, często nie ma własnego zdania, jest niezdecydowany/-a i zdaje się na opinie innych. W niektórych kwestiach bywa tolerancyjny/a, ale rzadko jest to efekt jego/jej własnych przemyśleń, bardziej presji środowiska. Jest osobą dość lubianą, ale nie z powodu niezależności lub posiadanego autorytetu, lecz z powodu podporządkowania grupie. Często boi się, że nie ma racji. Warto aby starał/-a się bardziej kierować własnym zdaniem, nawet wbrew obiegowym opiniom. Zyska wtedy szacunek zarówno we własnych oczach, jak i w oczach innych osób.

14-20 pkt. Jest osobą zdecydowanie nietolerancyjną, skłoną do uprzedzeń, nie słucha zdania innych. Każdy, kto myśli inaczej niż on/ona, denerwuje jego/ją i jest jego/jej wrogiem. Z tego powodu często miewa konflikty z innymi. Warto, aby zaczął/-a rozmawiać z ludźmi mającymi odmienne poglądy, nauczył/-a się dyskutować, nie traktował/-a ich jak wrogów.